Untitled Document

Met dié terugblik op 15 toeka-stories kyk ons weer na die heel eerste skooltjies in ons kontrei, veldslae

Goewermentskool

In Desember 2002 het ons by Dan en Debbie Durham gaan kuier wat die

Die skool is sover vasgestel kon word iewers om die draai van die vorige eeu tot stand gebring. In

Veldslae in die Bronberg

In Mei 2003 vertel ons van die Anglo-Boere-oorlogse veldslag van W

Hulle het by Balmoral, net buite Bronkhorstspruit, hergroepeer en na Pretoria begin terugbeweeg.

Op 10 Julie het generaal French met 7 500 kakies die Boere al langs die Bronberg aangeval. In die

Teen dagbreek het hulle uit drie verskillende rigtings ‘n aanval op die Britse posisies op die heuwe

Teen 2 uur daardie middag het majoor-generaal Hutton al sy beskikbare troepe in daardie rigting b

Eeu van onnies

In Junie 2004 het ons berig dat die Laerskool Witpoort ‘n eeu oud wo

Daar is vir ongeveer 18 maande daar skoolgehou, toe vir ‘n jaar by Johannes Leoboltus Smit op V

Annetje de Boerin

In Maart 2005 vertel ons dat Suid-Afrika se heel eerste amptelike me

Die gesin Boom is in 1652 saam met Van Riebeeck Kaap toe met die Drommedaris. Hendrik Boom

Teen 1658 het Hendrik as vryburger ‘n stuk grond gekry en daarna die huurkontrak vir die kompan

Haar amptelike huurkontrak het op 1 Oktober 1655 begin en sy het ook ‘n monopolie gekry vir die

Die Boom-gesin is in November 1662, ná tien en ‘n half jaar aan die Kaap, terug na Holland in die

Wilde Boer

In *Maart 2006* vertel ons dat Graaf de Villebois Mareuil, ‘n Fransman,

De Villebois Mareuil was van die begin af deel van die Engelse Oorlog. In 1899 is hy as militêre ad

Dié Vreemdelingelegioen is op 5 April 1900 by Tweefontein in die Boshof-distrik, 53 km oos van Ki

Eerste sirkusse

In November 2007 vertel ons dat die eerste sirkus wat Pretoria in die laat 1

Fillis se Sirkus is deur Frank Fillis bedryf, bygestaan deur sy vrou, bekend as Madame Eliza of Laz

Op 22 Junie 1897 het Fillis die lyk van dié Indiese olifant aan die Staatsmuseum geskenk sodat die

Vanaf 1905 het Pagel se Sirkus hier begin toer, onder eienaarskap van Herr William Pagel en sy s

Die foto wys Frank Fillis.

Union Jack begrawe

Vreemder verskynsels as ’n kamma-begrafnis vir ’n vlag het seker al in Pretoria gebeur. Maar as d

In Augustus 2008 vertel ons dat Pretoria se Engelse onderdane só die jos

‘n Begrafnisstoet het vanaf Kerkplein ‘n lykswa, getrek deur twee perde wat met swart doeke bedek is,

Die opskrif van die grafsteen het as volg gelui: “In memory of the British Flag in the Transvaal, whi

Vergete prins

In Maart 2009 skryf ons dat koningin Victoria se gunsteling kleinseun,

Sy liggaam is gebalsem en alle reëlings is getref om dit na Engeland te verskeep toe ‘n telegram v

Toe hy op 1 November begrawe is, was dit die grootste militêre begrafnis wat nog in die stad gesie

Een boervrou het volgens oorlewering die gewyde stilte verbreek toe sy hardop gesê het: “Ja, hull

Vandag spook dit glo by dié graf.

Bekendste spoke

Hoe graag sou jy toeka se Pretorianers wou ontmoet? Graag gaan om hulle te vind in die Smutshuis

Dié foto is op die trappe by die Sammy Marksmuseum geneem. Daar is net 21 mense, maar daar

Blykbaar is hy die spook van 'n Skot wat vir jare lank in die 1800's na Sammy Marks se plaas en

Sy gesig verskyn gereeld op foto's wat op die museum se trappe, wat uit die ingangsportaal lei, genee

Balmoral-konsentrasiekamp

In Junie 2011 besoek ons die Balmoral kampkerkhof. Minstens 400 v

Balmoral-kamp het relatief laat ontstaan – op 25 Julie 1901. Die konsentrasiekamp was oorspronk

Die tente het misvloere gehad en rommel het oral rondgelê. Daar was gereeld sandstorms en me

Teen die einde van Oktober 1902 was daar slegs 87 mense in Balmoral se konsentrasiekamp oo

Die Balmoral kampkerkhof is vandag ’n erfenisterrein.

Malleson-melkplaas

In Junie 2012 vertel ons dat ‘n ryk geskiedenis die ou Malleson-melkp

Harry Struben het in 1862 The Willows, geleë langs ’n buurplaas genaamd Hazeldean, gekoop. H

Charles Malleson het die plaas in 1944 by sy oom Arthur gekoop en het tot in 1972, toe hy ‘n berc

Harry en Ivan het tot in 2008 op Hazeldean geboer. Harry se seun Frederick, as die derde genera

Mexiko-kolonie

In Julie 2013 vertel ons dat een van die Boeregeneraals wat aan die

Generaal Ben Viljoen se lewensverhaal lees soos ‘n avontuur – van veldslae en krygsgevangensk

Hy was tot Mei 1902 ‘n krygsgevangene in die Broadbottom-kamp op St Helena. Met sy terugkeer

Tussen 1903 en 1905 het Ben, met die ondersteuning van president Theodore Roosevelt, ‘n Boer

Die Boere het 83 000 akkers grond ontvang waar hulle hoofsaaklik graan verbou het en met katoe

Argentynse kolonie

In Julie 2014 vertel ons die verhaal van Myra Güttmann en haar Italia

In die oorlog was die 16-jarige Myra ‘n Rooikruis-verpleegster en sy het Camillo, wat 18 jaar ouer

Die Italiaanse korps is op 22 September 1900 ontbind. Myra was deel van president Paul Kruger s

Dié twee het na Suid-Amerika verhuis, waar Camillo talle konferensies oor die Boere-saak belê he

Camillo en Myra het nie lank in Patagonië gewoon nie. Hulle het in 1905 na Buenos Aires getrek e

Vrymesselaar-Voortrekkers

Voortrekkers, Boergeneraals, Oktober 2015 bekende dominees en selfs presidente was in die vormingsjare v

Die vrymesselaars sê dat hulle nie ‘n geheime organisasie is nie, maar ‘n organisasie met geheim

Dit blyk dat vrymesselary, wat ten tye van die oorlog reeds bykans 130 jaar in die land was, groot

Piet Retief en sy geselskap is op 6 Februarie 1838 deur Dingaan laat vermoor en hulle beendere

Piet Retief se oorskot is uitgeken aan stukkies van sy satyn onderbaadjie, ‘n verweerde leersak waarin

Jakkalsdans se mense

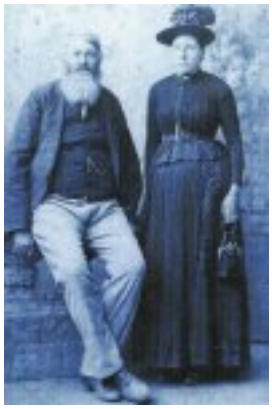

In Januarie 2016 vertel ons dat Hendrik Frederik Cornelis (Damara) Prins

Piet het die verhaal wat dié soektog vooraf gegaan het, aan ons vertel en verduidelik hoe Brandba

Dié mense was afstammelinge van die Voortrekker Daniël Malan, wat hom in 1849 op die plaas Br

Maria is in 1875 oorlede en Daniël het in 1877 ‘n tweede keer getrou, dié keer met Martha Louisa F